

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 10.000
Letna inozemstvo . . . » 15.000
Letna inozemstvo, USA dol. 18
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXI. - Štev. 36 (1569)

Gorica - četrtek, 13. septembra 1979 - Trst

Posamezna številka Lir 200

CASTELGANDOLFO, 5. SETTEMBRE 1979 OB 12.40

Papež Janez Pavel II. nam je govoril iz oči v oči

Da bi bila vaša kulturna identiteta vključena v obseg družbenega in cerkvenega življenja

Zakaj smo šli v Rim Govor tržaškega škofa pred sv. očetom

Namene našega skupnega romanja v Rim razberemo iz govora tržaškega škofa msgr. Lovrenca Bellomija, ki ga je imel pri skupni maši v cerkvi sv. Marije Snežne. Povzamemo le nekatere odlomke:

Naše romanje v Rim, ki je tako številno in predstavnisko, tako pobožno in praznično, je zgovoren izraz naše vere v Cerkev.

Po pridigi bomo slovesno ponovili svoj »Verujem v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.« A danes moramo dodati še nekaj, kar se nam samo ponuja, in sicer kar pravi koncil: »Edinost je Kristus podaril svoji Cerkvi že takoj od začetka in verujemo, da obstaja v katoliški Cerkvi na neizgledljiv način.«

To naredimo tu v Rimu, ker tukaj je Peter: skala Cerkve, ki jo je postavil Kristus sam. Cerkev v Rimu je stična točka za vse druge krajevne Cerkve in njen škof je prvi in neobhodno potreben služabnik edinosti vesoljne Cerkve. Zato se katoliška Cerkev imenuje tudi »rimska Cerkev«.

Naj mi bo torej dovoljeno, kot škofu tržaške Cerkve, da tu razkrijem verno srce celotne naše tržaške skupnosti in da v znamenju njene vernosti z vso ljubeznijo pozdravim Cerkev, ki je v Rimu: to je pozdrav, ki naj zajame svetega očeta, ki nas bo jutri sprejel v svojem domu, kakor tudi zadnjega med krščeni...

Marija, naj poslušamo tvojo toplo in prepričljivo besedo, ki nas vabi h Kristusu, ki je življenje ljudi in luč sveta.

Daj, da bo naša Cerkev pogumno sprejela neprecenljivi dar našega zborovanja, ki smo ga imeli lani. Polagamo pred Tebe kot ponižen dar izredne skupne zavzetosti; vtisni ga v naša srca kot neizpodbitno navdušenje za evangelij in kot sveto skrb za človekov povzdig.

Sprejmi, Mati, to našo ponižno prošnjo za Trst. Sprejmi skupno željo vseh Tržičanov, ki iskreno želijo, čeprav včasih v nemoči, da bi živeli kot bratje in sestre, da bi gradili bolj urejeno in složno družbo, da bi zbrisali grde spomine preteklosti, da bi priznavali in uživali vse dobre strani naših ljudi, da bi vse presojali kot božji dar, da bi sodelovali z dobroto in da bi se posluževali vseh teh darov pametno in zaupno...

Lansko jesen ob sklepu tržaškega škofijskega zborovanja je škof Bellomi napovedal romanje v Rim. Sprva je bilo mišljeno, da bo v začetku maja, potem je bilo odloženo na september. Priprave so se začele takoj in tudi vpisovanje. Glavno skrb za slovenski del romanja je imel g. Franc Štuhčec. Priglasilo se je 480 slovenskih romarjev. Število bi bilo še večje, a ni bilo prostorov za bivanje v Rimu.

Odpotovali smo v ponedeljek 3. septembra. Za kosilo smo se ustavili v Firencah, potem pa nadaljevali pot.

V torek dopoldne smo si po skupinah ogledovali rimske zanimivosti, ki jih je brez števila. Popoldne je bila romarska maša v cerkvi Marije Snežne (S. Maria Maggiore). Somaševanje je vodil g. škof. Z njim je somaševalo deset slovenskih duhovnikov. Prisoten je bil tudi nadškof msgr. Santin, ki je tako počastil slovenske romarje.

Med mašo je imel škof Bellomi daljši govor. Glavne misli objavljamo tu zraven.

Skoraj vsi romarji so med mašo prejeli sv. obhajilo. Zbor 50 pevcev je pri maši zapel več pesmi in uspešno podpiral ljudsko petje, ki je bilo zares ubrano in mogočno. Zbor je vodil g. Dušan Jakomin.

Glavni romarski dan pa je bila sredo. Jutraj smo se zbrali v baziliki sv. Petra in imeli mašo v prostorni kapeli sv. Rešnjega telesa. Somaševanje je vodil škofov delegat dr. Lojze Škerl.

Po končani maši smo se kmalu odpeljali proti Castelgandolfu, kjer je bila napovedana audienca pri sv. očetu. Zbiranje v prostorni dvorani se je začelo že eno uro prej. Zelo živahno je bilo. Vsi smo se trudili, kako bi dobili čim boljši prostor. Seveda se vsem to ni posrečilo. Pričakovanje je naraščalo od trenutka do trenutka. Slovenski romarji smo zapeli nekaj Marijinih pesmi. Petje se je uveljavilo, čeprav je bilo v dvorani prisotnih tudi okrog 2.000 italijanskih romarjev.

Z nekoliko zamude je končno prišel sv. oče, nasmejan, vder. Začelo se je burno ploskanje. Sv. očetu se ni prav nič mudilo, da bi prišel do svojega sedeža na oder. Pozdravljal je, se ustavljal, se rokoval, sedaj na eni potem na drugi strani. Največje papeževe pozornosti so bili deležni otroci. Končno je le prišel na oder. Prisrčno je objel našega škofa, potem je začel audienco. Najprej je dal besedo škofu Bellomiju.

DARILA ZA SVETEGA OČETA

MED - dar čebelarja Bernarda Zuljana iz Ricmanj

KRAŠKI TERAN

BELO VINO - dar kmetovalca Lojzeta Debelisa

SOPEK RDECIH NAGELJNOV - s slovenskimi trakovi, dar openskih romarjev

KNJIGA »ZAKLADI SLOVENIJE« - s slovenskim posvetilom

KOŠ ZA STEKLENICE - delo Marija Jakomina (Durič)

KRAŠKA POTICA na lesenem pladnju s štirkanim prtom in napisom »Kraška potica, Bazovica, Trst, 5. 9. 1979«. Delo Marije Ražem (Čotove) iz Bazovice.

Pogled na množico v Castelgandolfu ob skupni audienzi vseh tržaških romarjev

Sveti oče, tržaška Cerkev ti je globoko hvaležna za privilegij posebne audienice. Tako si jo hotel sprejeti in počastiti. Tržaška Cerkev je vsa pred teboj v svoji edinstvi božje družine. Njeno soglasno udeležbo izraža množica romarjev, ki je zbrana s svojimi duhovniki in škofom skupaj s častitljivim nadškofom msgr. Antonom Santinom, ki je bil škofiji skoraj 40 let močan in pobožen pastir, ter značilno predstavlja celotno cerkveno občestvo.

Tržaška Cerkev želi pred teboj izpovedati svojo zvestobo katoliški Cerkvi, katere vidni in varni temelji si ti. Istočasno prosim, da jo tvoja beseda, kot prvega pričevalca vstalega Kristusa, utrdi v veri.

To naše romanje je bilo napovedano ob koncu in kot idealni zaključek škofijskega zborovanja o problemih, ki so povezani s temo »Evangeljsko oznanjevanje in človekov napredek«. Vršilo se je pod geslom: Trst, kristjani iz oči v oči. Zborovanje je pokazalo trdno voljo, da se navadimo na stalen razgovor v ljubezni, da se vzgajamo v občestvo v resnici in pravičnosti, da rastemo v ekumenskem duhu, da postanemo Cerkev, ki je pripravljena sprejeti vsakega človeka, ker v vseh ljudeh priznavamo brate, ki jih moramo ljubiti.

Zgodovinski in zemljepisni položaj naše Cerkve nalaga naši skupnosti posebno zahtevno nalogo, da gradimo edinost v raznolikosti. To prizadevanje se srečuje z običajnimi vsakodnevnimi težavami. Največja težava pa prihaja zaradi kulture, tradicij in jezika dveh različnih narodov: italijanskega in slovenskega.

V izvolitvi sina slovanskega naroda za škofa mesta Rima, ki je izrazilo italijansko mesto, smo videli znamenje božje Previdnosti, ki je na poseben način namenjeno nam: poziv, naj premostimo narodnostne in kulturne razlike in naj sprejemamo razlike kot medsebojno obogatitev ter naj pospešujemo medsebojno ljubezen kot edino normo našega sožitja.

Prosim te, da blagosloviš naše sklepe, da nas vzpodbujaš v našem naporu, da potrdiš s svojo oblastjo našo skupno voljo.

ljo, da bo tržaška katoliška skupnost blestela pred celim mestom kot zgled složnih src in mirnih odnosov in naj postane kvas za vedro in konstruktivno sožitje.

Skupno te prosimo, da odpreš svoje očetovsko srce za naše bolnike, za izredno številne ostarele osebe, ki predstavljajo tretjino tržaškega prebivalstva, za delavce, ki se borijo za delovno mesto, za mlade in otroke, ki se odpirajo življenju v stanju negotovosti in v skušnjavah nasi-

lja, za naše družine, ki živijo v viharju, ki ogroža korenine edinosti in ljubezni.

Škof je zaključil svoj govor v slovenskem jeziku:

Prosim te, da spregovoriš tudi nekaj besed našim bratom in sestram slovenskega jezika. Ti so tukaj zbrani in so udje naše tržaške Cerkve. Prišli so v tvojo hišo v velikem številu in skupno prosijo za tvojo besedo in tvoj blagoslov.

Slovenski verniki in duhovniki izražamo škofu Bellomiju globoko in iskreno hvaležnost za njegove evangeljske besede v cerkvi Marije Snežne, zlasti pa pred papežem. Predvsem po njegovi zaslugi smo doživeli v Rimu in Castelgandolfu nepozabne trenutke, nadvse važne za našo prihodnost.

Govor papeža Janeza Pavla II.

Predragi bratje in sestre, romarji iz tržaške škofije. Pozdravljam vas zares prisrčno in očetovsko skupno z vašim gorečim škofom Lovrencem Bellomijem in z njegovim zaslužnim prednikom, ki je med nami. Veseli me, da ste hoteli zaključiti vaše škofijsko zborovanje na temo »Trst: Kristjani iz oči v oči« s tem številnim in vnetim romanjem. Iskreno se vam zahvaljujem za ta obisk, ki je ponovna priložnost za obnovo krščanske vere in medsebojne povezanosti v Cerkvi.

Prišli ste v Rim predvsem zato, da okrepite in poživite svojo vero na grobovih velikih apostolov Petra in Pavla. V Rimu sta zares dala in razlila svoje najvišje pričevanje za Gospoda, ko sta sicer padla pod udarce krvnika, a izčrpana iz ljubezni do Kristusa in do Cerkve, ki ju je vodila v vsakem naporu. Pred njuno trofejo, kakor je imenoval njun grob v preteklosti rimski duhovnik Gaj, postaja naša vera okrepljena in prehaja od prevzetega občudovanja do vroče želje, da bi posnemali njuna dejanja.

Prav ta notranji ožen krščanske zavzetosti morate nesti domov kot močno hrano, ki vam bo dopuščala, da se boste spoprijeli z različnimi življenjskimi preizkušnjami z obnovljeno duhovno silo in v trdnem prepričanju, ki je že bilo lastno apostolom, da vas nobena stvar ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.

Toda romanje v Rim mora obnoviti tudi skupno ljubezen in okrepiti vaš način biti Cerkve. Ko obiščete Petra v osebi njegovega ponižnega naslednika, s tem potrdite načelo cerkvene edinosti, kateri on na poseben način služi. Potem boste mogli odkriti, da je naše medsebojno občestvo tako močno, da gre prek vseh naravnih ločitev, tudi narodnih, tako da je sv. Pavel mogel zapisati: »Ni več Juda, tudi ne Grka, ni več sužnja, tudi ne svobodnega; ni več moškega in ženske, kajti vsi vi ste eno v Kristusu Jezusu« (Gal 3, 28).

Zato vas ljubeče vzpodbujam, da bodite vsi skupaj »enega srca in duha«, ne le v vaših notranjih čustvih, ampak tudi na

ravni dela in dušnega pastirstva, da boste svetu dali svetlo pričevanje solidarnosti, da, bratstva.

Naj vas vedno spremlja moj apostolski blagoslov, ki gre tudi vašim sorodnikom in prijateljem, zlasti bolnikom in drugim, ki so v kakršni koli stiski.

Naslednje besede je sv. oče spregovoril v slovenskem jeziku:

Zelo me veseli, da spregovorim v njihovem jeziku tudi slovenskim romarjem, ki prav tako prihajajo iz tržaške škofije. Pozdravljam vas posebej, s prisrčno željo, da bi bila vaša izvirna kulturna identiteta vključena v obseg družbenega in cerkvenega življenja, za vas in za vse resnične prispevek duhovnega bogastva ter počelo vedno bolj plodonosne povezanosti v mislih in delih v Jezusu Kristusu.

Z navdušenim ploskanjem smo pozdravili papežev govor, katerega je še isti dan popoldne prinesel vatikanski list »L'Osservatore Romano« in naši romarji so ga kupili na trgu sv. Petra, ko so se udeležili še skupne audienca pozno popoldne.

Ob koncu audienca je sv. oče dejal, da so si slovanski jeziki zelo podobni, ker imajo besede skupne korene. Zanimal se je za nekatere slovenske besede in ugotovil, da se tudi v poljskem jeziku uporablja beseda duhovnik. Rekel pa je še, da se je treba jezikov učiti.

Sv. oče je tudi blagoslovil prapor slovenskih tržaških skavtov, ki ga je med skupino skavtov in skavtinj držal Rudi Košuta.

Domov smo se vračali v četrtek. Spotoma smo se ustavili v Sieni (nekateri v Orvietu) in občudovali izredno lepo stolnico. Kosilo smo imeli spet v Firencah in potem večerjo v Furlaniji.

Vsi naši romarji so se vračali domov močno zadovoljni, ker so našli pri svetem očetu to, kar so pričakovali, namreč razumevanje in ljubezen.

Očiščena slovenska Cerkev

Prof. Franc Rode je v svojem predavanju »Resnično krščanstvo pri nas danes in jutri« izrekel nekaj temeljnih spoznanj in ugotovitev o katoliški Cerkvi na Slovenskem v preteklosti in danes. Ker so njegova spoznanja v marsičem veljavna tudi za našo Cerkev v zamejstvu, jih bomo bralcem posredovali v nekaj člankih.

CERKEV IN MEDVOJNA REVOLUCIJA

Poglejmo najprej v preteklost, kjer so naše korenine, in skušajmo nakazati, v čem je naše krščanstvo pristnejše od včerajšnjega. Ne govorimo, se razume, o notranjem uresničevanju evangelija. Kdo bi si upal soditi o krščanski pristnosti pred štiridesetimi ali šestdesetimi leti in trdit, da smo danes boljši? Navedel bom samo nekatere zunanje premike, ki so spremenili položaj Cerkve in jo prisilili k bolj evangelijskemu življenju. Ne bom zamočal tudi sedanjih težav, ki tarejo krščansko ljudstvo. Iz te zahtevne in vendar lepe resničnosti, ki nas je vanjo postavila božja previdnost, se porajajo naloge za jutri.

Slovenska Cerkev izhaja iz strašne preizkušnje, od katere si še ni docela opomogla. Sredi 20. stoletja se je ta Cerkev, ki je bila politično vplivna, bogata in samozavestna, znašla v ognju nasprotujočih si ideologij, ki so zanetile splošno vojno, hkrati pa so bile srdit boj za oblast v posameznih deželah. Ta boj je pri nas vodila KP s svojim, krščanstvu tujim svetovnim nazorom. Spor s Cerkvijo je bil skoraj neizogiben. Ne toliko zaradi socialne revolucije, ki jo je nameravala izvesti partija. Proti družbenim spremembam Cerkev verjetno ne bi imela dolgotrajnih in bistvenih ugovorov. Tu je šlo za določeno pojmovanje Slovenije, za določeno podobo slovenskega človeka, za določeno duhovno in kulturno ozračje med nami. V bistvu je bil to ideološki boj med dvema nasprotnima svetovnima nazoroma.

Stališče Cerkve je bilo različno v raznih slovenskih pokrajinah, predvsem zaradi različnega gledanja na revolucionarni boj, pa tudi zaradi različne stopnje ideološke zavesti. Vsekakor se je boj najbolj zaostрил v Ljubljani, od nekdanj najbolj izideologiziranem slovenskem mestu.

Ni naš namen in tudi nimamo sposobnosti, da bi ocenjevali to nevrtačno obdobje naše zgodovine. Verjetno je tudi še prezgodaj, da bi se napisala objektivna in nepristranska zgodovina tega časa. Zanimajo nas posledice te dobe, posledice, ki določajo položaj in podobo slovenske Cerkve danes.

NOVA PODOBA DUHOVNIKA

Po zmagi revolucije se je Cerkev znašla v zelo težkem položaju. Zgubila je mnogo svojih sinov, mnogi pa so jo v tej preizkušnji zapustili. Več kot polovica duhovnikov je šla skozi ječe, temnice in prisilno delo. Treba je priznati, da so se dobro držali. Ko sem pred leti vprašal starejšega duhovnika, ali je bilo v ječi veliko junaštva, mi je odgovoril: »Ne, bilo je vse človeško, zelo človeško.« Morda, slovensko junaštvo pač ni tako epsko kot npr. romansko. To je domače, skromno, mirno junaštvo. Vendar pravo junaštvo. Ti ljudje so vzdržali tri, pet, osem, deset let ne da bi zatajili svojo vero. Odpadov menda sploh ni bilo.

Iz viharja povojnih let je naša duhovščina izšla očiščena, bolj ponižna, dostokrat, žal, tudi bolj boječa, vendar je bil rezultat pozitiven. Pojavil se je drugačen duhovniški lik: duhovnik z manj zemeljskimi apetiti, manj svetni mogotec, bolj usmerjen k bistvenim, duhovnim stvarim.

CERKEV BOLJ EVANGELJSKA

Cerkev je kmalu postala tudi bolj ročna — in s tem tudi bolj evangelijska. Naša Cerkev je bila pred vojno preveč bogata. Župnik je bil pogosto tudi gospodarski veljak, samostani so bili na splošno preveč bogati, škofje so preživljali počitnice v gradovih. Cerkev je imela premoženje, ki ji ni bilo potrebno za izpolnjevanje njene poslanstva, premoženje, ki je izhajalo še iz fevdalne dobe. Sama bi se morala odpovedati svojim posestom in jih izročiti ubogim. Vendar, kolikokrat v zgodovini Cerkve se je to zgodilo? Ne dostikrat. Zato pa Bog poseže vmes, da razbremeni in očisti svojo Cerkev. Tisti, ki so opravili ta posel, gotovo niso mislili na očiščenje Cerkve, pa so bili vseeno orodje v božjih rokah in so nehote izpolnili božji načrt. Tako smo postali bolj revni in morda manj ošabni.

S tem je bila osvobodjena tudi božja beseda, ki je šla odslej laže do ljudi. Cerkev ni bila več obremenjena po tej strani. Danes Cerkvi ni mogoče očitati, da izkorišča ljudstvo, da brani kak družbeni red, ker ima od njega koristi, da podpira vodilni sloj, ker ji ta plačuje njene usluge. Cerkev

ni povezana z bogatimi in tudi sama ni bogata. Živi med ljudstvom in od ljudstva. Če je bliže komu, je bliže manj privilegiranim. Naša Cerkev je proletarska in kristjani smo proletarci socializma.

Beseda evangelija je tako bolj čista. Za njo ljudje ne sumijo kakšnih sebičnih interesov. To stanje je brez dvoma milost za slovensko Cerkev.

NAŠE KRŠČANSTVO BLIŽE EVANGELIJU

Naše krščanstvo je danes bliže evangeliju, ker je odmaknjeno od političnih bojev. Cerkev ne zgublja časa in moči s politiko, kot se ji je to dogajalo od 19. stoletja dalje, ko so bili duhovniki politični voditelji in so posegali v volilne boje, ko so kandidirali za narodne poslance in zavzemali pomembna mesta v vladi. Cerkev danes nima nobenih organizacij, ki ne bi bile v službi njenega duhovnega poslanstva. Naše pastoralno delo je usmerjeno v duhovno uresničenje. Cerkev nima nikakršnih političnih skomin in ne želi posegati na področja, ki niso njena.

Sveda je tu — k tej točki se bomo vrnili kasneje — nevarnost dezinkarniranega, brezčasovnega, abstraktnega, zgolj notranjega krščanstva. Ta nevarnost je resnična. Nevarnost, da se več ne spoznamo v tem svetu, ker smo ob robu političnega, družbenega, gospodarskega in delno tudi kulturnega življenja. Nevarnost, da naše religiozno izkustvo oslabi, ker se ne hrani več z realnim življenjem. Nevarnost, da naše krščanstvo postane religija, kjer je realno življenje odsotno; religija, ki je sedanje življenje in sodobna civilizacija ne oplajata. S tem pa tudi slabotna, slabokrvna, dolgočasna religija; religija z zelo bormim življenjskim izkustvom in brez prave povezave z resničnostjo; religija, ki ni sposobna oblikovati življenja.

(Drugič naprej)

Zaključek konference neuvrščenih v Havani

V nedeljo 9. septembra pozno ponoči se je v Havani na Kubi zaključila 6. vrhunska konferenca neuvrščenih držav. Takoj od začetka je bilo vidno, da bi rada Kuba skupino neuvrščenih usmerila v podporanje sovjetskega bloka. Temu se je odločno uprl Tito v svojem govoru, z njim pa je bila tudi večina delegatov neuvrščenih držav. Okrog Fidela Castra, voditelja Kube pa so se strnili Vietnam, Laos, Afganistan, Angola, Mozambik, Madagaskar, Kongo, Etiopija in Nikaragua.

Fidel Castro je kot gostitelj kaj malo upošteval voljo večine. Tako ni dovolil zastopstvu nasilno strmoglavljene vlade Pol Pota v Kampučiji, da bi prisostvovalo razpravam na konferenci. Smelo je sicer priti na Kubo, a je moral ostati v letovišču Santa María 30 km od Havane. Istočasno pa je na svojo roko uradno povabil v Havano delegacijo novega režima v Kampučiji, ki je prišel na oblast ob pomoči vietnamske vojaške intervencije. In medtem ko je vodjo novega režima Henga Samrina sprejel Castro na letališču osebno in med zvoki državne himne, je moral dan prej predsednik strmoglavljene kampučijskega režima Khieu Samphan izstopiti pri zadnjih vratih letala, ne da bi ga kdo dočakal.

Tudi romunski delegaciji se ni dosti bolje godilo. Prišla je na konferenco kot opazovalec, pa ni bila omenjena v seznamu. Tudi je kubanski tisk zamočal brzojavko romunskega predsednika Ceausesca, zelo pa je poudaril brzojavke ostalih vzhodnoevropskih voditeljev. Uradna poročila kubanske agencije so bila enostranska; odmeve o konferenci so objavljali le iz Moskve, Vzhodnega Berlina, Prage, Varšave ali Sofije. Po kioskih se je dalo dobiti poleg domačih listov »Granma« in »Juventud rebelde« še moskovsko »Pravdo« in bogato ilustrirano revija »ZSSR«. V trgovinah se dobijo predmeti le z »libreto«, nakupovalno knjižico, kajti precejšen del življskih pa tudi drugih izdelkov je še vedno racionaliziran.

Splošna značilnost konference je bila izrazita notranja napetost, ki so jo strogi varnostni ukrepi še povečali. Soočenje med govorniki je bilo dostikrat ostro zaradi različnih pogledov na prihodnje poti razvoja in naravnosti gibanja neuvrščenih. To je prišlo do izraza tudi v zaključnem poročilu.

To vsebuje splošen napad na globalno politiko ZDA, zlasti kar se tiče Bližnjega vzhoda, Južne Afrike in Latinske Amerike. Obenem obsoja dogovor v Camp Davidu, ki je privedel do miru med Izraelom in Egiptom. Arabske države, ki so zahtevale zaradi sklenitve tega miru izključitev Egipta iz vrst neuvrščenih, niso uspele, ker so

Slovenski romarji, ki smo se mudili v Rimu od 3. do 6. septembra, smo se vrnili na svoje domove polni prijetnih, globokih in nepozabnih vtisov. Naš spomin, naši pogovori hitijo od enega dogodka do drugega, od enega vtisa do drugega, pri čemer obstaja nevarnost, da pozabimo ali ne damo prave važnosti osrednjemu dogodku, ki je bil jedro tistih dni: namreč srečanje s papežem Janezom Pavlom II., predvsem pa njegove besede, naslovljene prav nam. Kar nam je povedal (in nam je povedal v slovenskem jeziku) je točno to, kar že dolgo let želimo in si prizadevamo, da bi dosegli. Tako nam je govoril, kakor da bi poznal vse naše boje, našo bol, a tudi naše upanje. V kratkih besedah nam je povedal vse.

Toda te besede so tako obvezujoče, tako usmerjevalne, da jih nam je prvi pogled težko dojamemo, zato nam je lažje ustaviti se pri obrobni dogodkih. Čim bolj se oddaljujemo od tistega trenutka, tem bolj raste veličina papeževih besed. Zato jim moramo dati tisti poudarek, ki jim gre, jih predložiti nam samim ter odgovornim oblastem.

Janez Pavel II. je nakazal vsej tržaški javnosti — od duhovščine do civilnih oblasti —, kako naj pridemo do pravega sožitja; pokazal nam je pravo in edino pot.

Hoté ali nehoté je potrdil smernice škofijskega zborovanja, misli in besede, ki so prišle na dan na pomorski postaji 10. decembra 1978. Sam papež je povedal, da bomo le s takim načrtom in s takim pastoralnim delom dali svetu pričevanje solidarnosti, še več: bratstva. In to je priporočil s posebnim naglasom.

Toda če se ozremo naokrog v našo tržaško realnost, obstaja slej ko prej nevarnost, da te papeževe besede ostanejo le fraze.

Slovenski duhovniki, naši laiki in naše

jih afriške države preglašovale. Zastopnika Senegala in Liberije sta upravičeno dejala, da se »ne more izključiti nekoga, ki si prizadeva za mir«. V sklepni resoluciji je zato rečeno, naj se ustanovi posebna komisija, ki naj obravnava zahtevo po izključitvi Egipta. Prav tako je bila ustanovljena posebna komisija, ki naj prouči problem, kdo naj zastopa Kampučijo v bodoče.

Dejstvo je, da se je konferenca v Havani zaključila ob neenotnosti prisotnih delegacij. Kuba bi rada blok neuvrščenih pripeljala v objem Moskve. Tito se temu upira, saj bi s tem sebe ogloval. A ure njegovega zemeljskega potovanja so šle. Zato se je batil, da bodo tudi v gibanju neuvrščenih vedno bolj prevladali ljudje z radikalnimi stališči. Prvi med njimi je Castro.

DROBNE NOVICE

- Sinoda anglikanske Cerkve v Londonu se je pred nedavnih izrekla zoper posvečevanje žensk za duhovniško službo. To se je zgodilo kljub temu, da je primas anglikanske Cerkve canterburyjski nadškof Donald Coggan priporočil sinodi, naj se odloči za posvečevanje žensk.

- Ugandski škofje so izdali posebno pastirsko pismo, v katerem vabijo vernike, naj sodelujejo pri obnovi države, ki jo je zelo prizadejala zadnja vojna, pri kateri je prišlo do velikih pustošenj s strani jakov pobeglega diktatorja Amina. Ustanovljen je tudi poseben škofovski odbor za pomoč rojakom v stiski, ki mu predseduje nadškof iz Kampale kardinal Emanuel Nsubuga.

- Tri pošne znamke v spomin na žrtve nacizma so izdala Poljska, Češkoslovaška in Zvezna republika Nemčija. Nemška upodablja bl. p. Maksimilijana Kolbeja, mučenca iz kazenskega taborišča v Auschwitzu, ki je umrl 14. aprila 1941.

- V Indiji skuša osrednja vlada vedno bolj omejiti dejavnost katoliških misijonarjev. Tega mnenja pa ni minister pokrajinske vlade zvezne države Pradeš Ramana Singh. Ko je prisostvoval odprtju nove katoliške bolnišnice v Kailaspurju, je delo misijonarjev zelo pohvalil. Krščanstvo, je dejal, je vera, ki ne le uči ljubezen, usmiljenje in pomoč bližnjemu, ampak si prizadeva vse to tudi uresničevati. Misijonarji so v Indiji edini, ki delujejo med zapuščenimi in ubogimi. Za ceno velikih in osebnih žrtv so šli v tuje kraje, med neznanje ljudi, da bi jih dvignili in jim pomagali.

Po srečanju s papežem

Papež Janez Pavel II. govori tržaškim romarjem. Ob njem je tržaški škof L. Bellomi

redovnice, smo zmožni, da lahko delamo v tej smeri. Delamo in dalje razvijamo. Gorje nam, če se bomo opravičevali, češ da smo stari in da nas je malo.

Škof in precejšnje število italijanske duhovščine ter italijanskih laikov so pripravljani hoditi po tej poti. Na nasprotnem bregu stojijo nekatere stranke kot npr. Krščanska demokracija (kako moti ta vzdevek!), melonarji, da ne govorimo o drugih.

Važno je, da začnemo v cerkvi, brez strahu pred tisto peščico italijanske duhovščine in nekaterih italijanskih laikov, ki bodo šli mimo in proti tem papeževim besedam.

Papež Janez Pavel II. je potrdil listino IV. komisije tržaškega zborovanja; ta listina naj bo živi klic v našem pastoralnem delu. Brez vsake naivnosti pogledjmo okrog sebe in bomo videli pozitivna znamenja!

1. julija 1977 v dvorani Sv. Marije Vélike v Trstu je veliko število italijanskih vernikov ploskalo besedam dekana Angela Kosmača, ki je govoril o vlogi slovenske skupnosti v škofiji in o medsebojnem priznanju in spoštovanju. 10. decembra 1978 je nad tisoč ljudi ploskalo Ivo Jevnikarju, ki je prebral zaključke IV. komisije in škofovim besedam, ki je sprejel te smernice. 5. septembra 1979 so skoro vsi tržaški romarji ploskali besedam škofa Bellomija, ki je govoril o sožitju in medsebojnem priznanju pred papežem in nato papeževim besedam.

To so trije važni mejniki, sami po sebi zelo zgovorni. Krona vsemu temu so papeževe besede.

Tudi za nas tržaške vernike (in nevernike) je Janez Pavel II. postal papež upanja.

Dušan Jakomin

Nekulturni nastop pred papežev avdienco

Vsakdo si lahko predstavlja ozračje pričakovanja papeževega prihoda. Bili smo dobro uro v veliki dvorani pred napovedanim časom. Skupine so se razvrščale, kjer je bilo kaj prostora; vsakdo si je poiskal najboljši prostor, da bi bil čim bliže papežu, ko bo stopal do svojega sedeža.

Na posebni mizi, blizu papeževega sedeža so bila razvrščena razna darila, med temi na vidnem mestu so bili rdeči nageljni s slovenskimi trakovi. Uspelo nam je celo postaviti v prvo vrsto narodne noše. Bilo je nekako 20 minut pred avdienco, ko se je pripetil neljub dogodek.

Voditeljica otroškega tržaškega zbora je tržaškega škofa pred otroki in ostalimi romarji ostro napadla, ker ji je škof dejal, da se mu zdi število programiranih pesmi nekoliko previsoko. Sledil je tipičen histeričen protislovenski izbruh.

Vse to je bilo prehudo, nezaslužno, neumestno in predvsem nevzgojno pred otroki in ostalimi ljudmi.

Škof je skušal preboleti ta napad, toda mu ni bilo mogoče. Razjokal se je pred svojimi verniki, čutil se je slabo, zato so ga odpeljali za papežev oder. Toda kmalu se je vrnil in mogel mirno prebrati svoj govor pred papežem.

Naši ljudje so dali preveliko važnost temu dogodku. Navsezadnje se je tista oseba pokazala pred javnostjo, kaj je: malenkostna in histerično nestrpna. Sama si je dala pred javnostjo žalostno sprčevalo.

Prisotni poslušalec

OD TEDNA DO TEDNA

■ Konec preteklega tedna je prišlo spet do ugrabitve letala, ki je to pot pripadalo italijanski družbi Alitalia in je letelo na progi Teheran-Beirut-Rim. V letalu je bilo 186 oseb. Kmalu po preletu Cipra so se letala polastili trije teroristi. Kasneje se je izkazalo, da pripadajo muslimanski šitski skupnosti v Libanonu, ki šteje 2 milijona pristašev. Ugrabitelji so hoteli s svojim dejanjem opozoriti svetovno javnost na izginotje svojega verskega voditelja Moseja Sadra, ki bi moral lani 31. avgusta prispeti iz Libije v Rim, pa so prišli le njegovi kovčki. Očividno je bil ugrabljen s strani Gedafiga v Libiji. Po pristanku v Rimu so se začela mučna pogajanja med teroristi in italijanskimi oblastmi. Tem je uspelo ugrabitelje prepričati, da so izpustili vse potnike, nakar so mogli odleteti v Teheran, kjer so se predali iranskim oblastem.

■ V starosti 95 let je umrl v Rimu kardinal Alberto di Jorio. Ob somaševanju 18 kardinalov je opravil pogrebni obred v baziliki sv. Petra sam papež Janez Pavel II. V svojem govoru je omenil zlasti tri lepe lastnosti pokojnika: bil je dober duhovnik, skrben upravitelj cerkvenega premoženja in velikodušen v dobroti.

■ Čeprav slovenska Koroška enotna lista (KEL) nima zaradi krivičnega volilnega zakona, ki je koroško področje razdelil na štiri okrožja, realne možnosti, da na deželnih volitvah 7. oktobra izvoli svojega poslanca, je vendar sklenila predstaviti se s svojim kandidatom Karlom Smoletom, ki je član predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev, zato da bi v volilnem boju opozorila na zahteve slovenske manjšine. Levičarska Zveza slovenskih organizacij žal nastopa liste KEL ne bo podprla, kajti njen podpredsednik Hanzi Ogris kandidira pri avstrijski socialistični stranki.

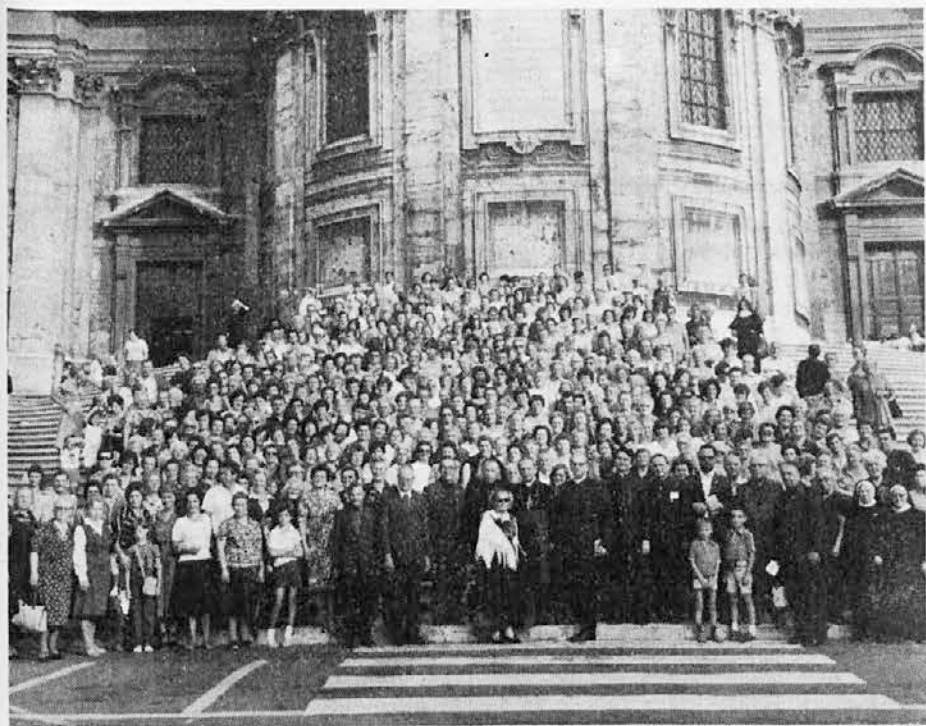
■ V Kremlju je sovjetski državni poglavar in glavni tajnik sovjetske komunistične partije Leonid Brežnev sprejel tajnika PCI Enrica Berlinguerja, ki se je mudil na krajšem oddihu v SZ. Berlinguer je govoril o naporih italijanskih komunistov za udržitve življenjskih koristi delovnega ljudstva, obenem pa pohvalil uspehe, ki jih je sovjetska vlada dosegla na gospodarskem, znanstvenem, kulturnem in socialnem področju.

■ Primas anglikanske Cerkve, canterburyjski nadškof Donald Coggan je zaradi starosti odstopil, potem ko je bil na čelu Cerkve pet let. Na njegovo mesto je angleška kraljica, ki je po ločitvi od Rima za časa Henrika VIII. poglavar anglikanske Cerkve, imenovala 57-letnega škofa iz St. Albansa Roberta Runcie. Je poročen in ima dva otroka. Je ekumensko usmerjen in pristaž zblizanja s katoliško Cerkvijo. Nazorov je precej liberalnih: ločenci naj bi se smeli znova cerkveno poročiti, ženske naj bi imele pravico do duhovništva, homoseksualci naj bi se brez obsodbe s strani Cerkve in države predajali svojim težnjam.

■ Čeprav se nahaja na Kubi že več let oklepna sovjetska brigada, je ameriška protipijonska služba šele pred nekaj časa odkrila njeno prisotnost na otoku. Sveda je ta vest ameriško javnost istočasno presenetila in vznemirila. Za predsednika Carterja je to nov koščljiv primer, ki ga mora rešiti. Javnost je pozval, naj zadeve ne dramatizira, sam pa se je zavzel za rešitev zadeve po diplomatski poti.

Dve doživetji:

Lurd 1958 - Rim 1979

Slovenski romarji v Rimu po skupni maši v cerkvi Marije Snežne

Ne morem ne primerjati letošnjega tržaškega škofijskega romanja v Rim onemu velikemu slovenskemu zamejskemu romanju v Lurd leta 1958. Julija istega leta je okrog tisoč slovenskih romarjev s Tržaškega, Goriškega, Koroškega in osrednje Slovenije preživelo v Lurdu nekaj izjemnih dni. Bilo je to prvo množično slovensko romanje v svetišče pod Pireneje, katerim so nato sledila druga.

Po 21 letih sem — vsaj osebno — doživel drugo takšno romanje. Okrog 1500 ljudi (800 italijanske in 500 slovenskega rodu) se nas je pravkar vrnilo iz Rima, kjer smo preživljali nekaj čudovitih dnevo, polnih lepih trenutkov in novih doživetij. Skušam zbrati misli in si odgovoriti — seveda najprej sebi —, zakaj so bili ti rimski dnevi tako nenavadno lepi. Odgovor si iščem v teh razlogih:

1. Bilo je prvo škofijsko romanje tržaške škofije, to je skupno romanje kristjanov slovenskega in italijanskega jezika po zborovanju »Kristjani iz oči v oči«. Težko bi bilo izslediti v analizi tržaške škofije romanje takega pomena in takšnega obsega.
 2. Kristjani obeh narodnosti smo bili prvič skupaj pri papežu slovenskega porekla.
 3. Slovenci in Italijani smo prvič skupaj poslušali daljšo slovensko besedo, poleg italijanske, našega škofa Bellonija ter slovensko besedo našega papeža.
- Torej: vse je bilo prvič! Zakaj bi se torej človek ne radoval in pozabil nekatere nevednosti, kakor je bil npr. tisti histerični izbruh vsega usmiljenja vredne ženske, ki je svoj položaj v avdienci dvorani izkoristila za svoj v bistvu protislovenski izpad in za napad na škofa Bellonija. Ne žalosti nas ta izbruh, saj je bil le osamel (kljub nekaterim ploskajočim rokam) izbruh tiste generacije in tistih ljudi, ki si želijo še vedno, da bi bili Slovenci tudi v Cerkvah zapostavljeni zaradi svojega jezika in svoje narodne pripadnosti. Ne zavedajo se ti ljudje, da so take želje že stvar preteklosti!
- Pri nas v zamejstvu radi pretiravamo z besedo »zgodovinski«. Toliko stvari nam je že »zgodovinskih«, da včasih ne vemo več, kje je meja. Zgodovinske so nam razne resolucije, izjave, zagotovila raznih politikov in državnikov, celo županov in navadnih svetovalcev. Vse nam postaja tako rekoč zgodovinsko! Ne znamo več ločiti ljudje od pšenice.

Ne bi rad v tem smislu tudi sam pretiraval. Vendar se mi zdi, da je bilo letošnje romanje v Rim zgodovinsko za nas Slovence! Zakaj predvsem? Iz prej omenjenih razlogov, posebej pa še zaradi tega, ker gre za neizpodbitno dejstvo, da smo slišali iz papeževih ust slovensko besedo, ki je bila namenjena prav nam zamejskim Slovincem, ki smo v nenehni strahu za svoj obstanek, ki bijemo intenzivni boj za svoje življenje, za svoj jezik, za svoje tradicije!

Kako bi se človek ne radoval dejstva, da smo bili papeževih besed v slovenskem jeziku deležni prav mi romarji tržaške pokrajine in goriške škofije na tem področju, ki smo po drugi svetovni vojni doživeli toliko grenkih trenutkov in trpkih razočaranj in ki se še sedaj moramo boriti za zaščito svojih narodnostnih pravic? Za tiste vzpodbudne besede v slovenščini, za tiste papeževe namige (»kdor obvlada en slovenski jezik, ima podlago za vse ostale slovanske jezike...«), pa njegovo zadržanje z nami (sprejetje slovenskega šopka iz rok dekleta v narodni noši, poslušanje naših cerkvenih pesmi...), vse to je bilo za nas v

Tisk o papeževi avdienci

Radio Trst A je poslal v Rim posebnega časnikarja v osebi Mira Opelca, ki je takoj poročal o poteku rimskih dni tega romanja. Radijska poročila so dala poseben poudarek papeževim besedam, kakor tudi govorom tržaškega škofa.

Primorski dnevnik je tudi poslal svojega posebnega dopisnika, ki je sledil važnejšim dogodkom romanja.

Tednik *Il Meridiano* je izšel že naslednji dan z bogato fotografsko dokumentacijo in ugodnim dopisom.

Dnevnik *Il Piccolo* bi lahko dal večji poudarek temu srečanju tržaških vernikov s papežem, pa je vse opravil z bežnim poročilom.

Dnevnik *L'Avvenire* je tudi na kratko omenil papežovo avdienco in prisotnost slovenskih vernikov.

Tržaški tednik *Vita Nuova* je obširno poročal o tem škofijskem romanju. Žal, pa je cenzuriral papežev govor. Enostavno ni objavil pomembnih besed, ki jih je papež naslovil slovenskim romarjem v slovenščini. Človek si težko razloži tako zadržanje.

Vatikanski list *L'Osservatore Romano* je objavil v celoti, kot vedno, papežev govor s slovenskim nagovorom ter z dodatnim prevodom v italijanski jezik.

* * *

27. septembra 1959 — po tržaški sinodi — je papež Janez XXIII. sprejel v Vatikanu tržaške romarje v posebni avdienci. Ob koncu govora je naslovil slovenskim romarjem v slovenskem jeziku te besede:

Dragi verniki slovenskega jezika! Z mislimi in očetovalskimi željami smo tudi pri vas, toplo vas pozdravljamo in iz vsega srca blagoslovljamo.

Takoj zatem je prevedel te besede v italijanski jezik.

★

- Skofje Zahodne Nemčije so izdali skupno pastirsko pismo, v katerem vzpodbujajo vernike k večjemu zaupanju v Marijino priprošnjo pri Bogu. Marijinemu češenju v sedanjem času dajejo »odločilen pomen«.

Vtisi z romanja na Poljsko

TABORIŠČE OSVIEČIM

Obisk taborišča Osviečim in Brzeźinka name ni napravil posebnega vtisa. To je kraj smrti, hudobije, človeškega prepada in propada. Marsikatera misel je spremljala mojo pot po taborišču. Veliko se govori o človeški hudobiji, kaj malo pa o mučeništvu, zvestobi veri in vdanosti tistih, ki so tu darovali svoje življenje. Zato je name napravilo mučen vtis, ko sem videl pred taboriščem napis, da je sedaj muzej. Česa? Kdo ali kaj je sedaj v muzeju? Hudobija ali dobrota? Potolažil sem se, ko sem nad vhodom v taborišče Brzeźina videl napis, ki govori, da je to taborišče spomenik poljskega mučeništva. O, da bi se vsi tega zavedali!

KAKSNE SO ŽIVLJENJSKE RAZMERE

To je precej težko presoditi. Življenje je bolj preprosto in skromno, kot je pri nas. Po hotelih smo imeli obilno in dobro hrano. Zajtrk mnogo bolj izdaten kot smo ga vajeni. A opazili smo vrste ljudi pred mesnicami, trgovinami z zelenjavo in kjer prodajajo sladolede.

Ljudje to čisto naravno sprejemajo in se zdi, da jih čakanje nič ne vznemirja. Poljska namreč veliko izvažajo, zato nekateri izdelki primanjkujejo na domačem trgu. Ljudje so dobro oblečeni. Avtomobilov je po cestah relativno malo, posebno zunaj mest. Preseneča, da smo videli malo bencinskih črpalk in mehaničnih delavnic, pač pa precej pogosto ob cesti ustavljene avtomobile, ki so jih skušali popraviti vozniki sami.

V trgovinah je blago, vendar je malo izbire. Dobra moška obleka stane 4.000 zlotov, srednja mesečna plača pa znaša le 5.000 zlotov. Stanovanja merijo povprečno po 50 kv. m. Pomanjkanje na Poljskem ni, a tudi ne blagostanja, kot ga razumemo mi. Najbolj očiten znak neurejenega gospodarstva se kaže v veliki razliki med uradno zamenjavo poljskega denarja (1 zlot stane 27 lir) in neuradno ali na črni borzi, kjer stane zlot le 8 do 10 lir. Poljska ne pozna brezposelnosti. Na delo gredo z 18. letom. Solška obveznost traja deset let. Bolniško zavarovanje uživajo tisti, ki delajo, podobno starostno.

PAPEŽEV OBISK NA POLJSKEM

In sedaj skoro obvezno vprašanje, kako je bilo s papeževim obiskom na Poljskem? Vtis sem imel, da jih je obisk tako prevzel, da so ga tako globoko doživeli, da se tega ne more dopovedati. Doživeli so ga

kot plačilo ali povračilo za svojo zvestobo veri in Cerkvah. Reči moram, da sem imel obzir, da bi koga vprašal, kako je bilo ali kaj mu je obisk pomenil. Bal sem se, da bi se dotaknil občutene skrivnosti. Kjer pa je prišlo do krajšega razgovora, so bile solze tiste, ki so povedale vse. In zato smo molčali. To njihovo doživetje, pa je bilo doživetje tudi za nas. Videli smo krščansko Cerkev, eno in apostolsko, videli smo svetega očeta na obrazih njegovih ponosnih rojakov.

SKLEPNE MISLI

Morda želite vedeti, kako so nas na Poljskem sprejeli. Reči moram, da tako lepega sprejema res nismo pričakovali. To velja seveda predvsem za cerkve, v katerih smo prosili za maševanje. Pa kdo ne bi sprejel našega petja? našega sodelovanja? Ko bi se mi tega vedno zavedali in čim bolj gojili ubrano petje pri maši, utrjevali primerno sodelovanje pri sveti daritvi in seveda imeli do svete maše največje spoštovanje!

Pri Osviečimu smo imeli mašo v neki cerkvi skoraj na samem. Po maši mi je nekaj naših ljudi reklo: Ste videli, gospod? Pri maši sta bila oba naša soferja in sta dala tudi miloščino. Ali je to res tako nenavadno? Za razmere na Poljskem prav gotovo ne.

Hvala Bogu za lepa doživetja, ki smo jih bili deležni na svojem letošnjem potovanju po Poljskem.

Stanko Zorko in dr. Lojze Škerl

Vhod v taborišče v Auschwitzu

SLOVENSKA SKUPNOST

Sekcije Prosek-Kontovel, Opčine, Zgonik, Repentabor in Sv. Križ priredijo na združenem prostoru na PROSEKU

Naš praznik

- **Sobota 15. septembra ob 20. uri:** nastop ansambla TAIMS, sledi ples
- **Nedelja 16. septembra ob 15. uri:** odprtje kioskov z nastopom godbe s Proseka; nastop folklorne skupine »Karel Pahor« iz Pirana; nastop pevskega zbora; pozdravni nagovori; po kulturnem sporedu ples ob zvokih ansambla TAIMS.

V primeru slabega vremena bo prireditev v dvorani kulturnega doma na Proseku. Poskrbljeno bo za domače vino in dober prigrizek.

Pismo državnemu tainištvu v Vatikanu

Dr. Peter Urbanc, ki živi v Kanadi, je 14. avgusta letos poslal državnemu tajniku kardinalu Agostinu Casaroliju pismo, v katerem zahteva preiskavo kot jo predvideva beograjski protokol od aprila 1966. V pismu je rečeno:

V reviji »Znamenje«, 6. zvezek 1978 je napisal dr. V. Grmič, pomožni škof lavantinske škofije:

Odnose med vernimi in neverujočimi motijo pojavi zunaj mej naše domovine, odkoder se slišijo sovražni glasovi zoper samoupravno družbeno ureditev (a), odkoder se na takšen ali drugačen način oglašajo »brodolomci« (b). Čim iskreneje se bodo verske skupnosti prizadevale, da utišajo takšne glasove (c), toliko večje bo spet zaupanje, ki ga bodo uživale v samoupravnih socialističnih družbi.

Isti dr. V. Grmič ob 30-letnici OF (osvobodilna fronta, nosilka revolucije) v »Družini«: »Kaj bi odgovoril, če bi me vprašal mlad človek, ali lahko vstopi kot član v KP (komunistična partija) odgovarjam: Vsakemu, ki me bo to vprašal, bom to priporočil...« (d).

Iz gornjega je očitno, da zlorablja dr. V. Grmič svoj položaj v visoki cerkveni hierarhiji in je kriv klerikalizma, to se pravi zlorablja vero v strankine politične namene:

- a) poskuša preprečiti pravico svobodnega izražanja vključno kritike novega političnega reda;
- b) sramoti na polju svetne politike slovenske izseljence z »brodolomci«;
- c) skuša nagovoriti verske skupnosti, da se uprejo taki kritiki in obljublja takim skupnostim privilegije s strani nove oblasti;
- d) skuša pridobiti nove člane za komunistično partijo.

Podpisani je mnenja, da je dr. V. Grmič kršil beograjski protokol, zlasti del II, člen 1, ki pravi:

Vatikan potrjuje načelo, da se mora aktivnost duhovnikov v izvrševanju njihovega poklica držati okvira vere in Cerkev in da zato oni ne smejo zlorabljati verskih in cerkvenih funkcij v politične namene.

Podpisani je mnenja, da je preiskava tega primera na mestu in jo s svojim pismom naproša.

Papež v Loretu in Grottaferrati

V soboto 8. septembra je sv. oče obiskal Marijino svetišče v Loretu. Pred 17 leti je 4. oktobra 1962 isto storil papež Janez XXIII. Ta je prišel molit za uspeh koncila, ki se je tiste dni pričel, sedanji papež pa je prišel priporočiti Materi božji svoje bližnje potovanje na Irsko, sedež OZN v New Yorku in obisk nekaterih krajev ZDA. Popoldne je še obiskal vojaško pokopališče, kjer je pokopanih 1.083 poljskih vojakov, ki so v juliju 1944 padli v bitki za Ancono. Tudi to mesto je sv. oče

obiskal, preden se je v Falconari v večernih urah vkrcal na letalo, ki ga je poneslo v Rim.

Ze naslednji dan popoldne je bil sv. oče spet na nogah. To pot je bil njegov cilj starodavno Marijino svetišče Santa Maria Regina del Tuscolo, ki je češčena v starodavni opatiji sv. Nila v Grottaferrati. Sprejelo ga je nad 30.000 oseb. Opatijo upravljajo menihi bazilijanci vzhodnega obreda. Zato je v pridigi omenil važnost ekumenizma. Menihi bazilijanci naj bi z dialogom, zlasti pa z molitvijo pospeševali edinstvo med katoličani in pravoslavni.

Zadnji papeži opatijo sv. Nila radi obiskujejo. Janez XXIII. je bil tam v avgustu 1960, Pavel VI. pa leta 1963, ko so menihi proslavljali 1600-letnico smrti sv. Bazilija Velikega, očeta vzhodnega menišтва.

UTRIP CERKVE

- Sredi julija je papež Janez Pavel II. potrdil šest odlokov Kongregacije za zadeve svetnikov. Trije božji služabniki: francoski škof Alain de Solminihac iz 17. stoletja, italijanska redovnica Maria Anna Sala (umrla 1891) in italijanski laik Bartolo Longo (umrl 1891), ki je postavil znamenito svetišče v Pompejih pri Neaplju, bodo v kratkem razglašeni za blažene. Blaženi kapucin Crispino da Viterbo (umrl 1750, razglašen za blaženega 1806) bo dosegel čast svetništva. Dvema francoskima redovnicama iz 19. stoletja pa je Kongregacija priznala junaške kreposti.

- Kitajski štirinajstdnevnik »Svetovni obzornik« je objavil sliko papeža Janeza Pavla II. in v posebnem članku predstavil bralcem katoliško Cerkev, papeža in Vatikan. O papežu je posebej poudaril, da je v mladih letih delal v tovarni in da je filozofsko zelo izobražen.

- Za poljsko narodno svetišče v Čestohovi je Marijino vnebovzetje glavni praznik. Številni romarji iz daljnih krajev pridejo peš. Samo iz Varšave je letos odpotovalo peš v 240 km oddaljeno Čestohovo 30.000 romarjev, med njimi kar 17.000 študentov. Število romarjev je bilo letos izredno visoko.

- Po 25 letih je vodstvo dominikanskega reda v Rimu prejelo sporočilo iz Severnega Vietnama, da živi v mestu Puich 55 dominikank z večnimi obljubami ter 11 sester z navadnimi obljubami. Ob delitvi Vietnama leta 1954 jih je ostalo od 54 sester v Sev. Vietnamu le 11, ostale so se s katoliškimi verniki umaknile na jug.

Vprašujete
Odgovarjamo

Spoštovani pri Katoliškem glasu. Vprašam vas, zakaj ne organizirate izleta v Rim k sv. očetu kakor kapucinska fara v Gorici? Vabim koga s prošnjo, da to organizira, če je mogoče. Sami Slovenci in ne kot v Trstu.

Božidar Devetak

Predvsem moramo povedati, da je goriška slovenska župnija letos že organizirala romanje, ne izlet, v Rim k sv. očetu in to v dneh od 18. do 22. junija in je kar lepo uspelo. Romanja v večjem obsegu pa na Goriškem prireja Katoliški glas in je bilo letos na Poljsko kot ste lahko brali v našem listu. Več romanj v širšem obsegu ni mogočih. V bodoče bomo lahko priredili tudi romanje v Rim, lahko tudi škofijsko, saj je tržaško prav lepo uspelo in sveti oče je tudi vsakemu svoje povedal. Kdor bi pa želel s skupnim romanjem iz Slovenije v oktober v Rim, pa se lahko tudi prihlasi pri Fortunatu v Trstu kot smo že objavili v našem listu.

Mestno goriško romanje na Sv. goro

Gospod nadškof Cocolin pripravlja z mestnimi župniki skupno romanje vseh vernikov mesta tako Italijanov kot Slovencev na Sv. goro in sicer v nedeljo 23. septembra popoldne. Skupna maša bo ob 16. uri v obeh jezikih. Slovenski verniki se lahko poslužijo avtobusa, ki bo peljal s Travnika do Prevala in nazaj. Če jih bo za dva avtobusa, bo peljal dvakrat. Javite se čimprej pri Sv. Ivanu ali pri g. Humarju v stolnici, p. Cirilu pri kapucinih in g. Jerčiju na Travniku.

Po stopinjah Janeza Pavla II.

V soboto 8. septembra so verniki gabske župnije, katerim so se pridružili še nekateri drugi rojaki iz Gorice in okolice, obiskali rojstni kraj papeža Lucianija — Canale d'Agordo. Ob zelo lepem vremenu so mogli videti kraj, ki ga je 26. avgusta letos tako podrobno pokazala italijanska televizija ob obisku Lucianijevega naslednika Janeza Pavla II. Razlika je bila le ta, da je bil dan zelo sončen, na trgu ob cerkvi pa le nekaj avtobusov, tako da so naši romarji, potem ko so si od zunaj ogledali rojstno hišo papeža Lucianija, kaj hitro prišli na vrsto za sv. mašo, ki jo je opravil gabski župnik Jože Jurak na novem oltarju, kateri ima spredaj zelo lep iz lesa izdelan relief, na katerem je upodobljen prizor, ko Kristus predaja ključke Cerkve

papežu Lucianiju.

Po postanku v kraju Cencenighe, kjer je bilo obilno in ceneno kosilo, so se romarji podali na planino Ciapela pod Marmolado kot je to storil Janez Pavel II. Večina jih je tam ostala, nekateri pa so se odločili za vzpon na vrh Marmolade h kipu Matere božje, ki ga je bil papež blagoslovil. Pri tem vzponu se je treba poslužiti treh žičnic, ki v kratkem času pol ure pripeljejo na vrh. Žal je bila tudi to pot Marmolada zagnjena v oblake, tako da so bili prisotni prikrajšani za razgled. Mučen je bil povratek na planino. Izletnikov in smučarjev je bilo toliko, da je bilo treba čakati v dolgi vrsti in je šele peta kabina z vrha lahko prevzela naše »osvojitelje« Marmolade.

Medtem so ostali potrpežljivo čakali na povratnike, za kar zaslužijo vso pohvalo. Še za dne je avtobus pripeljal v Belluno, kjer je bil polurni postanek na glavnem trgu. Naše izletnike je sprejela južnotirolske godba, ki je prav tedaj predvajala veselo glasbo. Pri jezeru S. Croce je noč zagrnila pokrajino. Po molitvi rožnega venca je v vozilu zaorila pesem, ki je utihnila šele, ko je večina izstopila v Gabrijah.

Vsi udeleženci so bili z romarskim izletom zelo zadovoljni. Vsem, ki bodo v prihodnje pripravljali župnijska romanja, to pot v domovino papeža Lucianija toplo priporočamo. Lepih doživetij ne bo manjkalo. - jk

Marijanski shod na Opčinah

V nedeljo 9. septembra popoldne je bil na Opčinah 31. marijanski shod. Udeležilo se ga je nad dva tisoč vernikov. Med temi smo opazili precej mladih, zlasti skavtov in skavtinja.

Shod se je začel na dvorišču v Marijanišču, kjer je g. Tone Bedenčič pripravil polurno prireditev, ki naj bi udeležence z besedo in glasbo usmerila v pobožno in občuteno sodelovanje pri procesiji in pri maši. Nastopili so dekleški zbor in tercet iz Repentabre ter skupina skavtov in skavtinja.

Tej kratki in hvaležno sprejeti prireditvi je sledila procesija s kipom Matere božje, ki jo je vodil z duhovniki, ki so peli litanije, tržaški g. škof Bellomi. Marijin kip so nosili skavti ob spremstvu skavtinja in narodnih noš.

Za cerkvidjo je sveto mašo daroval g. škof, pridigal pa je župnik Jože Kunčič, ki je priporočil molitev rožnega venca in zgledno krščansko življenje. Lepo je bilo sodelovanje vernikov, ki ga je podprl močan pevski zbor pod vodstvom g. Dušana Jakomina. Številni verniki so prejeli sveto obhajilo.

S shodom smo lahko zadovoljni, ker je lepše uspel kakor lani. Upamo, da bo šlo še boljše prihodnje leto. - L. S.

Lajnarji (Rojan)

To je majhno naselje nad Rojanom, nekako na sredi poti do Opčin. Pred 25 leti smo v tem naselju na križišču cest postavili Marijino kapelico ob stoletnici razglasitve resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju. Načrt za kapelico je napravil Vilko Čekuta, ki sedaj živi v Kanadi. Rojanski župnik je za kapelico odstopil lep Marijin kip, ki je bil več let na Marijinem oltarju v cerkvi, kjer ga je nadomestila podoba. Marijin kip smo 15. avgusta 1954 pospremili v številni procesiji iz cerkve prek Piščancev do kapelice. Blagoslovitev je izvršil že pokojni msgr. Janko Kramarič. Domačini za kapelico zelo skrbijo. Nikoli ni brez cvetja.

Za 25-letni jubilej bo v nedeljo 16. septembra ob štirih popoldne pri kapelici sv. maša. - Stanko Zorko

Dobro uspel »Naš praznik« v Dolini

Da si naši ljudje vedno bolj želijo domače družabnosti in razvedrila potrjuje tudi letošnji uspel »Naš praznik« v Dolini, ki ga zadnja leta prve dni septembra prireja krajevna sekcija SSK. Vse tri dni je bilo na prireditvenem prostoru pod srednjo šolo zelo živo in prijetno. Organizatorji so poskrbeli za primeren program, odlične jedi na žaru in domačo kapljico, tako da ni zaradi tega naslednje dni ni-

SREČANJE

bolnikov, invalidov, ostarelih in osamljenih bratov in sester bo letos v nedeljo 23. septembra v kapeli bl. Leopolda Mandiča pri DOMJU.

— 15.— zbiranje romarjev in priložnost za sv. spoved

— 16.— sv. maša in kratka prireditev Prijavite se pri svojih duhovnikih, ki bodo po možnosti poskrbeli tudi za prevoz. Vljudno vabljeni na sodelovanje naši šoflerji ter zlasti skavti in skavtinja.

okoljskih občinah, kjer je zelo konkretna nevarnost, da slovenska narodnostna skupnost kot taka izgubi — na osnovi zadnjih demografskih in volilnih podatkov — postojanko manjšinskih svetovalcev, to pa zaradi masovne naselitve drugorodnih tržaških meščanov. Vprašanje je resno in presega krajevni politični okvir.

Nadalje je izvršni odbor SSK z začudenjem ugotovil, da si zadnje čase časnikarski oddelke na radiu Trst A dovoljuje vsebinsko okrnjevanje njegovih tiskovnih poročil, kar se doslej običajno ni dogajalo. Izvršni odbor proti temu odločno protestira in si obenem pridržuje pravico, da stvar razčisti na merodajnih mestih, ali gre za spodrsrlaj ali za novo prakso.

Končno izvršni odbor z zadovoljstvom ugotavlja, da tudi letošnji »Naši prazniki« v organizaciji krajevnih sekcij SSK uspešno potekajo in privabljajo številne obiskovalce in to predvsem zaradi sproščene domačnosti, dobrega prigrizka in požirka ter povezovalnega duha med rojaki ne glede na njihovo politično ali ideološko usmerjenost.

Po Nabrežini in Dolini je prihodnjo nedeljo 16. septembra na vrsti »Naš praznik« na Proseku.

Hvalevredno dejanje

Naš zvesti naročnik Franc Mihelčič iz Zambane pri Trentu je pred tedni sprejel v svojo hišo štiričlansko vietnamsko družino, moža, njegovo hčerko in dve svakinji. Žena se je na begu izgubila in verjetno umrla. Dvema članoma, možu in eni svakinji je g. Mihelčič preskrbel delo. Zakonca Mihelčič imata že sedem otrok, pa se kljub temu nista branila sprejeti še štiri osebe v svojo sredo.

Franc Mihelčič je iz Slovenije pribežal v Italijo, zato je toliko bolj razumel žalostni položaj vietnamskih beguncev. Vsekakor je prvi Slovenec v Italiji, ki je dal zavetje tako preizkušanim ljudem in s tem dokazal svojo globoko človekoljubnost in pravo krščansko usmiljenje. K tako plemenitemu dejanju mu iskreno čestitamo.

DAROV I

Za Katoliški glas: N. N., Sovodnje 3.000; N. N. 4.000; F. Pezzani 2.000; Karel Sancin 5.000; V. Pruni 3.000 lir.

Za Katoliški dom: N. N. 8.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Marija Zigon 10.000; v blag sponin s. Ahacije so darovali: M. B. 10.000; Tončka Srebrnič 5.000; Roza Jančič 20.000; Marija Giacuzzo, Tržič 5.000; družina Sirk, Sv. Križ 20.000; Julka Skvarča 5.000; Elica in Natalija ob sedmi obletnici smrti sestre Nade 10.000; družina Bavdaž v spomin s. Ahacije in Angele Kacin 20.000 lir.

V spomin s. Ahacije: Zinka Lapanja za Zavod sv. Družine in za Alojzijevešče po 15.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

Za Alojzijevešče: N. N., Gorica namesto cvetja na grob Antona Reja 20.000 lir.

Za Pastirčeka: Cvetka Terpin 50.000 lir.

Ob peti obletnici smrti moža in očeta Ivana Perat darujeta žena Viktorija in hči Mariza za Katoliški glas, za Zavod sv. Družine, za Alojzijevešče in cerkev sv. Ivana po 25.000 lir.

V spomin na svaka Franca daruje svakinja Fani za sovedenjsko društvo krvodajalcev in za Sv. goro po 10.000 lir.

Za ACM: ekumenska romarica za dobro uspele XI. ekumensko potovanje 10.000 lir.

Za cerkev v Mavhinhah: romarji v Rim v avtobusu Nabrežina-Mavhinje 73.500 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: ga. Stoka v spomin na pokojne sorodnike 10.000; Ana Barovina 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Sosič-Cumini Alberta v spomin na pok. moža Gina 5.000; ob srebrni poroki svojih otrok Nadje in Učita darujejo Dolenčevi starši za cerkev sv. Jerneja na Opčinah, za cerkveni pevski zbor na Opčinah in za pevski zbor »Marij Kogoj« od Sv. Ivana po 20.000; družina Gec 10.000; N. N. ob 31. marijanskem shodu 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za lačne po svetu: ob tretji obletnici smrti moža Alfonza Gruden njegova žena 10.000 lir.

OBVESTILA

Nabirka za Alojzijevešče bo zopet na kvartno nedeljo 23. septembra pri vseh slovenskih mašah. Dušne pastirje prosimo, da jo pravočasno oznanijo in priporočijo vernikom. Bog povrni že vnaprej vsem darovalcem.

Seja Zveze cerkvenih pevskih zborov na Goriškem bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20.30 v Katoliškem domu. Lepo vabljeni!

Ravnateljstvo nižje srednje šole »Ivan Trinko« v Gorici sporoča, da bo šolska maša v torek 18. septembra ob 10. uri. Dijaki naj se zberejo v šoli ob 9. uri.

Šolska maša za učence slovenskih osnovnih šol iz ul. V. Veneto in iz ul. Campi v Gorici bo v torek 18. septembra ob 10. uri v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Zbirališče pred omenjenima šolama ob 9.30.

Ravnateljstva liceja »F. Prešeren«, trgovskega tehn. zavoda »Z. Zoisa«, učiteljskega »A. M. Slomšek« in strokovnega zavoda za obrt in industrijo sporočajo, da se bo šolsko leto 1979-80 začelo s službo božjo v torek 18. septembra ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu. Službo božjo bo opravil tržaški škof L. Bellomi. Redni pouk na posameznih šolah se bo začel v sredo 19. septembra ob 8. uri.

Fotografije s tržaškega romanja v Rim se morejo naročiti samo pri Fortunatu v Trstu. Sedaj so na ogled samo slike izpred bazilike Marije Snežne; kmalu bodo na istem mestu slike z avdience v Castelgandolfo. Čas za naročilo je do 1. oktobra.

Do 21. septembra je zadnji čas za vpis za romanje v Rim od 15. do 18. oktobra. Naša skupina (največ 52 potnikov) se pridruži tisočem rojakov iz Slovenije, ki bodo istočasno v Rimu. Vpis ter informacije samo v knjigarni Fortunato v Trstu, ul. Paganini 2, tel. 60542. Romarje spremljata duhovnika Fr. Stuhčec in Marjan Živic. Izrabite zadnjo priložnost v tem letu!

»Praznik solate« prireja PD »Zenjan« s Kolonkovca v nedeljo 16. septembra ob 16. uri. Nagrajena bo najlepša solata. Sodeluje ansambel Lojzeta Hledeta iz Steverjana.

Celovško Družinsko pratiko 1980 smo prejeli. Na voljo je v Katoliški knjigarni in na upravi našega lista.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: Kristina Černigoj, Neapelj v spomin na pok. moža Umberta 5.000; Roza Stefančič, Trst 50.000; N. N., Barkovlje 50.000 lir.

Za misijonarja p. Kosa: N. N., Opčine 10.000 lir.

Ljubljanska TV

Spored od 16. do 22. septembra 1979

Nedelja: 17.40 Kenguru, film. 19.55 Nogomet Jugoslavija: Argentina. 22.00 Sredozemske igre v Splitu.

Ponedeljek: 17.50 Dokumentarni film. 18.05 Književnost. 18.45 Mladi za mlade. 20.00 Zlati časi, drama. 21.10 Kulturne diagonale. 22.00 Sredozemske igre v Splitu.

Torek: 13.55 Sredozemske igre v Splitu: veslanje. 17.55 Pisani svet. 18.45 Po sledih napredka. 20.00 Mednarodna obzorja. 21.20 Sienkiewicz: Rodbina Polanieckih, nadalj.

Sreda: 14.55 Sredozemske igre v Splitu: namizni tenis. 17.40 Potepuh in nočna lučka. 17.55 Anamorfoze, mladinska oddaja. 20.05 Bordeaux: Igre brez meja. 22.00 Evropski nogometni pokali.

Cetrtak: 15.40 Sredozemske igre v Splitu. 17.25 Mala čebelica. 17.40 Skrivnosti srca, dok. oddaja. 18.45 Nadobudneži. 20.00 Posredniki, dok. oddaja. 21.30 Glasbeni magazin. 22.00 Sredozemske igre v Splitu.

Petek: 15.00 Sredozemske igre v Splitu. 17.25 Usoda nekega Charlieja. 17.40 Raznašalci časopisov, mladinska serija. 18.05 »Nadigravanje«, glasbena oddaja. 18.45 Zvijanje v vaših rokah. 20.00 Zabavna oddaja. 20.55 Mož s 6 milijoni dolarjev, film. 22.00 Italija iz Bahie, brazilski film.

Sobota: 15.35 Šolski ples, sovjetski film. 17.10 Naš kraj. 17.25 Sredozemske igre v Splitu: plavanje. 20.00 Ana Karenina, nad. 21.00 Vročica, ameriški film.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30. 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 16. do 22. septembra 1979

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Mali koncert. 10.30 Kulturni prostor. 11.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 11.05 Mladinski oder: »Kapitan Ivo Nageljček«. 12.15 Nabožna glasba. 14.10 Poslušajmo spet. 15.30 Nedeljsko popoldne. 16.30 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Pravljica »Snežna kraljica«. 10.05 Koncert. 11.35 Lahka glasba. 12.00 Ribe in morje. 13.10 Zborovska glasba. 13.45 Naši ansambli. 14.10 Za prijetno popoldne. 14.45 Antologija ljubzenske lirike. 16.30 Rezervirano za... 17.05 Skladatelji in izvajalci. 18.00 Kulturna kronika.

Torek: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Rdeče, rumeno, zeleno... 10.05 Koncert. 11.00 Roman »Beli macesen«. 11.35 Počitniški vrtljak. 14.10 Za prijetno popoldne. 14.45 Naši nepoznani znanci. 16.30 Rezervirano za... 17.05 D. Auber: »Fra Diavolo«, opera. 18.20 Kulturna kronika.

Sreda: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Glasba za najmlajše. 10.05 Koncert. 12.00 Bodimo resni! Radijski varieté. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Poletna vročica. 16.30 Rezervirano za... 17.05 Skladbe jugoslovanskih avtorjev. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 »Peter je izginil«, kriminalka.

Cetrtak: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Otroci se igrajo. 10.05 Koncert. 11.00 Roman: »Beli macesen«. 11.35 Počitniški vrtljak. 14.10 Za prijetno popoldne. 14.45 Antologija ljubzenske lirike. 16.30 Rezervirano za... 17.05 Skladatelji in izvajalci. 18.00 Kulturna kronika.

Petek: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Na počitnicah. 10.05 Koncert. 11.35 Lahka glasba. 12.00 Rezervirano za... 12.30 Z glasbo po Južni Ameriki. 13.15 Letošnja Primorska poje. 14.10 Za prijetno popoldne. 14.40 Naši nepoznani znanci. 16.30 Rezervirano za... 17.05 Skladatelji in izvajalci. 18.00 Kulturna kronika.

Sobota: 8.05 Z novim dnem. 9.30 Nekoč v davnih časih. 10.05 Koncert. 10.45 Petnajst minut za... 11.00 Roman »Beli macesen«. 11.35 Počitniški vrtljak. 14.10 Za prijetno popoldne. 14.45 Slovenske povojne revije v Italiji. 16.30 Rezervirano za... 17.05 Skladatelji in izvajalci. 18.05 Kulturna kronika. 18.05 »Odposlanec oglejskega patriarha na Stajerskem«. Radijska pripoved. 18.45 Vera in naš čas.

Vpis v baletno šolo, ki jo tudi letos organizira SSG v Trstu, je vsak dan do 20. septembra ob delavnikih od 8. do 14. ure na upravi SSG, ul. Petronio 4, tel. 734265. V šolo se sprejemajo vsi, ki so stari več kot šest let ter vsi lanski učenci.

Gledališka šola SSG v Trstu. V šolo so vabljeni vsi učenci lanskega prvega letnika in tisti kandidati, ki čutijo željo do odrskega ustvarjanja ter vzgoje v obvladanju lepe slovenske besede. Informacije in vpisovanje kot za baletno šolo.

SSG v Trstu priredi v soboto 15. sept. ob 20.30 v Kulturnem domu komedijo Mihaila Bulgakova »Ivan Vasiljevič«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

»Alpina«, trgovina čevljev v Gorici, Korzo Verdi 78 išče vajenko ali izvežbano prodajalko.

+

Zalujoča žena Vera skupaj z ostalim sorodstvom naznanja žalostno vest, da nas je v Gorici dne 8. septembra 1979 v milosti božji zapustil naš predragi

JOSIP SANDALJ

Zgleden mož poštenja, moralnosti in dobrote je vse svoje življenje posvetil družini, delu in bližnjemu v stiski.

Pogrebna svečanost se je izvršila v Trstu v pričakovanju na prenos trupla v rodni kraj Lupoglav.

Trst, 11. septembra 1979

Zena Vera in ostalo sorodstvo